

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken December' 13-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Itt egy hosszatska tikkely következik: de ne ijedjenek-meg tölle türedelmes olvasóink, mert bizonyosok lehetnek effelől, hogy mennél tovább haladnak olvasásában, annal több olyan tárgyra találunk benne, mellyek megérdemlik a' figyelemmel való megfontolgotást.

A' Követek' kamarájának Nov. 28-dikán volt ülését felettebb nevezetesnek tartják és írják lenni némely iróink a' következő tárgyra nézve. Annak a' biztosságnak Referense, melyre a' kérő leveleknek megvizsgálása van bizattatva, felolvasta egyebek között, egy Párisi, *Robert Antonia* nevű leánynak a' Követek' kamarájához intézett kérő levelét, melynek ez a' foglalata: —

„Uraim! Meggyőződve lévén a' felől, hogy a' hűséges alattvalók a' magok javokat és igaz ügyeiket haszontalanul soha sem sürgethetik, két ön-kény szerént (csak szabad akaratból) való tselekedetek ellen mérészek hozzátok folyamodni, mellyeket a' Politziai Ministérium követett-el. A' történetek, legszorosabb igazság szerént előadatva ezek:

„Az én atyám, a' ki hajdan Roueni Prokurátor volt; az én atyám, ki a' revolúzió alatt *Marquis Blossévillével* egygyetértőleg, *Normandiában* Királyi Ágenssi foglalatosságokat folytatott; az én atyám, kinek elfogattatására egymásután száz hárminthárom parantsolatok adattattak-ki, kinek fejére számkivettetés 's tizenkét esz-

tendeig tartott jutalomajámlás vala hirdettetve, kinek bátor felesége hat ízben vala fogságra tétetve és pedig azért, hogy a' Királynét, ki akkor mint fogoly a' *Conciergerie* nevű fogházban ült, kiszabadítani próbálta; az én atyám, ki az 1814 dik esztendőben, a' maga hosszás szolgálatainak jutalmául, mint Királyi biztos Normandiába küldetett, hogy ezt a' tartományt a' Királyi törvények' alá vissza térítse; az én atyám, ki az *interregnum* (a' Bonaparte második versbéli rövid Császárkodása) alatt elfogattatván ezen fogságában oly szerentsés vala, hogy magának a' Bonaparté' hadi plánumát megszerzette, 's a' Királynak megküldötte; az én atyám, a' ki véllem egygyütt azoknak a' hűséges alattvalóknak seregét, kik a' Királyi Familiát *Gentbe* kísérték, nevelte; végezetre, az én atyám, kinek gyenge talentumai azután, a' *Fidèle ami du Roi* nevű újságnak írására fordittatván, a' maga buzgóságának és bátorságának új bizonyosságait mutatta, a' múlt Oktobernek 30-dik napján, igen szembetűnő módon, arra a' gyanura, hogy a' Politziai Minister ellen külömbkülömb írásokat nyomtatott volna, elfogattatott.“

„Uraim! könnyen képzelhetik az Urak azt, hogy az az ember, a' ki, csak Monarkhájának szolgálhasson semmi veszedelemmel nem gondolt, kétségenkívül azzal a' bátorsággal is bírt volna, hogy eme' Ministert, ha a' thrónusnak java kívánta volna, egyenesen szemtűlszemben és közönségesen megtámadja; minthogy egy Minister: kit a' Con-

stitúciónális Akta, számadással tartozóvá tett, az az ember, kinek *kritizálására* (tselekedeteinek megvizsgálására), sőt bévádolására is, mindeneknek jussok van. Még jobban meg fognak pedig Uraságtok az atyám' ártatlansága felől győződni, ha az értékre esik, hogy kétszeri házvizsgálások után, mellyek az atyám' jelenlétében történtek, 's a' mellyek között az egyik, reggeli 7 órától fogva estvéli 7-tig tartott, semmit nem találtak nálla, a' mi által az ellene való gyanakodás megvalóságosíthatott volna, Mindazonáltal tsakugyan legszorosabb 's titkos fogságban tartották őtet egész a' folyó hónap' 9-dik napjáig, 's azolta az ügy nevezett *de la Forcé*-be vitték, 's mind ez ideig meg nem nyerhettük, hogy hozzá be mehessünk. Tudjuk hogy a' titkos fogság' szükséges legyen mind addig, míg a' fogságban lévő személy ki nem kérdeztetett: hanem, minekutánna egyszer ez a' formálítás elvégződött, melynek a' törvények szerént, az embernek elfogattatásátofogva számlálván 24 órák alatt meg kellene esni, azután nem egyéb a' titkos fogság hanem tsak kínoztatás (*tortúra*), melynek az a' célja lehet, hogy a' szerentsétlen üldöztetett személyből olyan vallástételek tsikortathassanak ki, mellyekre szükség volna azért, hogy még annál nagyobb keménységgel lehessen bánni véle."

„Mit lett volna a' Ministernek tselekedni kötelessége? Az, hogy az atyámat a' kikérdeztetés után vagy mindjárt szabadságba helyeztesse, vagy az ítélőszékeknek azonnal átadja. Hanem őtet, oly fogás alatt, hogy még további vizsgálódás fogna ellene munkába vétettetni, a' melly pedig annyival is szükségtelenebb fogna lenni, hogy az ítélő bíráknak székeik, mellyek a' Politziának igen kemény formálitássait különben is ellenzik, arra semmit nem ügyelének, őtet ezért tizenégy napig titkos fogságban tartani, annyi, mint az ő ártatlanságának győzedelmeskedését hátráltatni, 's a' személyes szabadságnak védelmezésére

fennálló mindentörvényeket lábalá tapadni:“
„Az én atyámmal e'szerént tsak valamelly kikeresett tirannusságból bántak ilyen kegyetlenül, 's Uraságtoknak annyival is inkább meg kell ezen indulni, ha azt megfontolják, hogy itt az egész dolog tsupagyanakodason fundáltatik, a' melly esetben a' bűnöst, ha a' büntétel valósággal meg volna is, az ő meg íteltetése előtt szabadságától megfosztani soha nem lehetne. Mind ezek-szerént Uraim, az Urak a' Minister' magaviseletében tsalhatatlanul kettős megbántását találják fel a' személyes szabadságnak; egygyet az én atyám 's az ő nagyobbik fia' elfogattatásában, a' másikat abban a' barbarrusságban, melly szerént a' Minister ezen két áldozatokat, *tizenégy napoktól fogva*, a' magok Familiáikkal való minden közölsüléstől megfosztotta.“

„Hogyhogy! hát ez a' Minister azokat az embereket, kik a' Király eránt való hajlandóságbeli állandóság és bátorság által magokat leginkább megkülömböztették, a' Király' nevében büntetetlenül kesergetheti 's üldözheti? . . . . . Hogyhogy! Hát most midőn a' *Legitimusság' Systemája* győzedelmeskedik, azoknak az embereknek a' kik 27 esztendőknél lefolyta alatt, annak büntetésre méltó ellenségei ellen szüntelenül tusakodtak, üldöztetéssel és kesergettetéssel kellé most jutalomúl megtetézteniek, mint *Robespier*, a' Direktorium, és a' Bitangoló alatt bántak vélek? — Hogyhogy! hát a' virtusnak tsakugyan örökké el kellé a' gonoszság által nyomattatni? . . . . . Nem, Uraim! az Urak nem fogják ezt megengedni, azért, mert az Urak a' thrónusnak oltalmazói 's a' Constitúciónak örálói, 's azért is, hogy az Urak felruházta vagynak azzal a' jussal, hogy a' kötelességeikről elfelejtkező Ministereket elvádolhassák.“

„Én e'szerént beáruolom az Urak előtt Gróf *Decazes*t, a' Politziai Ministert, mint bűnöst, azért, *először*, hogy az én atyámnak és bátyámnak személyes szabadságát megbántotta, *másodszor* azért, hogy az én

személyes tulajdonomat is megsértette, a' midőn az atyám és bátyám elfogattatása után hat napok múlva, a' *le fidèle ami de Roi* nevű újságlevelét megszüntette, a' melly nem az én atyám', hanem a' magam' tulajdon jószágom vala; mert ha szintén azt feltennők is, hogy az atyám és bátyám bűnösök volnának, ebben még sem lehetne semmi fundamentomos okot találni arra, hogy én a' magam' júsától 's élelmem' keresése' módjától megfosztattassam, annyival kevesebbé pedig, ha még az is igaz, hogy az a' bűn, mellyért a' Minister panaszolkodik, csak egy különös írásból hozattatik-ki, 's a' nevezett újságban magában semmi legkisebb is ki nem adattatott, a' mi a' cenzurának eleibe nem adattatott volna."

„Tudom én, hogy a' revolúciónak egész lefolyta alatt szabadságot vettek magoknak külömbkülömb. Politziai Ministerek, az olyan újságleveleknek, mellyek nékiek nem tettettek, megszüntetésére: hanem ez a' jus nintsen semmi törvények által megerősítelve, 's következésképpen nem állhat fel a' Constitúciónak idejében. Egy újságlevelél olyan tulajdon jószág, melly éppen olyan szent, mint más akár mi egyéb tulajdon, és az, a' ki azt bírja, 's a' ki, vagyónának egy részét annak felállítására elköltötte, attól egy Ministernek akarátja által meg nem fosztathatik. A' gonoszság, machiavellismus, és terrorismus által már minden próbatételek elkövették: de már ma, Frantziaországnak megtartathatására, nintsen egyéb hátra, csak a' jó erkölts és igazság; e' nélkül elveszett Frantziaország."

„Talam ezt mondja valaki, hogy a' Ministereknek felelettel való tartozása, még csak most kezd felállítatni, és még eddig semmi törvények által nintsen reguláztatva: de, hiszem a' Constitúció egy felől kifejezi azt, hogy minden tulajdon megsérthetetlen; másfelől pedig az is igaz, hogy az a' véték, mellyért az én atyám és bátyám panaszolhatnák, nyilván való képpen kifejeztetik a' Büntető Törvényes-könyvnek

114-dik tziikkelyében, a' hol ezek mondatatnak: — “

„Ha valamelly közönséges tisztviselő, Agens, vagy Országloszéki Elöljáró, egy vagy több polgároknak valamint személyes szabadsága úgy azoknak polgári jussok ellen is valamit vagy parantsolt, vagy elkövetett, a' polgárságból való levettetéssel büntettessék meg. — “

„En tehát, Uraim, tellyes reménységgel az Urak' igasságos vóltara bízom magamat, 's nem kételkedek semmit az eránt, hogy sietni fognak az én atyámnak és bátyámnak azon üldöztetésektől való megszabadításával, mellyeket csak a' lázszatóknak és árulóknak kellene szenvedni, és hogy engem' is vissza tesznek az én illy törvénytelenül elvétellett tulajdonomba. — “

„*Robert Antonia, a' fidèle ami du Roi*, egy még *Gentben* kezdődött újságlevelél tulajdonosa."

Ez a' kérő levél sokáig tartó és heves disputálás' tárgyául szolgált a' kamara' két egymással ellenkező tagjainak, tudniillik az *Ultráknak* és a' *Constitúciónálisoknak*. — Felolvasván a' Biztosság' Referense a' levelet, azután megmondotta a' biztosságnak arról való vélekedését is, a' melly summásan ennyiben állott, hogy a' kamara nem elegyitheti magát, a' nevezett Leányzónak kérései közzül sem égygyikre sem másikra nézve, ezen dologba. — A' kamara tagjai közzül legelőbb Gróf *Bourdounaye* állott fel és tartott egy hosszú beszédet a' biztosságnak vélekedése ellen; sokáig vitatta a' kamarának azt a' jussát, melly szerént ennek hatalma van arra, hogy a' Minister-től magyarázatot kívánhasson az öreg *Robert* és a' fia' elfogattatásának okairól; 's végezetre javasolta, hogy a' kamara halassza el a' biztosság' vélekedése eránt tétődő határozását addig, míg a' Minister-től a' kívánt magyarázatok meg nem érkeznek. — Hasonló hosszas okoskodással iparkodott gyengíteni ezen orátornak beszédét *Courvoisier* nevű Követ, bizonyos törvény-

zikkelyeket és Királyi rendeléseket hordván elő, mellyek azt bizonyítják, hogy bír a' minister legalább ideigóráig való (temporair) hatalommal arra, hogy azt tselekedhesse, a' mivel a' felolvastatott kérő levélben vádoltatik. *Courbierre* nevű tag oly nyilatkoztatást tett hasonló hosszú beszéd által, hogy ő éppen úgy itél ezen egész dologról, mint Gróf *Bourdounaye*, és azt kívánja, hogy a' Kamara' Elölülője a' Ministerhez irván, adja tudtára néki, hogy azon magyarázatokat, mellyeket a' kamarának ő tölle kívánni jussa van, tegye-meg.

Most már *Lainè*, a' belső dolgokra ügyelő Minister, ment-fel az Orálószerkébe, 's fontos és igen világos beszéd által mütö-gatta-meg azt, hogy a' kamarának telyes-séggel nintsen az a' jussa a' maga előlülő-jének megparantsólni azt, hogy ez a' Ministerek közzül valamelyikhez irjon 's ennek mintégy hasonlóképpen megparantsolhassa a' kívánt magyarázatoknak közlését. Hanem hogy arra van jussa a' kamarának, hogy alázatos kérő levele által a' Királyhoz folyamodják 's ő Felségét kérje azoknak a' nyilatkoztatásoknak közöltetésére, mellyek-ről azt tartja, hogy azoknak közlése, a' Státusnak javát 's a' törvényeknek pontos betölttetését illeti. — "Ezt előre botsátván (így végezte szavait a' Minister) azt kérdem én már most, hogy valyon az előttünk álló dologra nézve kell-e ilyen kérő levelet küldeni a' Királyhoz? Hiszem a' Politziai Ministertől bizonyos magyarázatok kívántatván, ő már ezeket, önként való kedvezésből, közölte a' biztossággal, 's ezeknek megértése után itélt úgy a' biztosság, hogy semmi további lépésnek tételére nem volna szükség, mint ezt ő (a' biztosság) már ezen kamara előtt ki nyilatkoz-tatta, akkor, mikor azon vélekedését közölte, hogy a' kamara ne elegyítse magát ezen dologba. Már most, Uraim, a' ti meghatározásokra bizom azt, hogy ilyen környülállások között, 's mind azok után a' mik már véghez vitettek, 's minekutánna

már a' ti biztosságtok is megtétette a' maga vélekedését, szükséges legyen-e még több magyarázatokat is kívánni?"

Itt sokak egyszerre felkiáltottak, hogy rekeszszék-bé a' vitatást, 's végezzék-el a' kérdésnek meghatározását. — Az előlülő felkiáltott, hogy ő voksolás által fogja meghatároztatni, hogy bérekeszszék-e már a' vitatást, (a' dolog felett való beszélgetést)? — Ebből ilyen öszszeszollalkozások következtek: —

Elölülő: Némelyek azt kívánják, hogy rekeszszék-bé a' disputálást, én ezen kérdést voksolás alá botsátom. — *Mások sokan*: Mi ezt nem kívántuk. — *Az előlülő*: Sokak kívánták, sőt indító okokat is hoztak réa elő. — *Castelbajac* (az orálószerkébe sebesen felszaladván) Kérem, hadd beszélhessek. A' dolog igen fontos. Hát ugyan meg kellene-e az 1816-dik esztendőben, ezen tanátskozásnak helyén, egy *Royalista*' keserves kiáltásának meghalgattatás nélkül né-mulni? A' vitatásnak folytatatni hell! — *Mások sokan* (egszersmind nagy zúgással): De, hát mi az a' *Royalista*? Mi minyájan *Royalisták* vagyunk, mind, mind! — Erre nagy kiáltozás támadott a' szálában; a' rendnek megtartását kiabálták minden felől. — *Castelbajac* még egyszer hozzá fogott a' beszédhez: de letorkolták, égygyet sé szollhatott. Az Elölülő hozzá fogatott az arra való voksoláshoz, hogy félbeszakasszák-e a' dologfelett való disputálást, vagy né? A' voksolás tsak felállás vagy ülvemaradás által ment véghez. A' vokok' többsége azt határozta, hogy félbe kell a' disputálást szakasztani. Mások felkiáltottak, hogy nem igaz, és azt kívánták, hogy égygyenként való megszollittatással essék a' voksolás. — Az előlülő azt mondotta, hogy e' nem lehet, mert így tsak akkor szokás voksolni, mikor a' közönséges, tudniillik a' felállás vagy ülvemaradás által való voksolás után a' kérdés másodsor is kételkedés alatt marad. — Tehát ismét megtétette az előlülő a' felállás vagy ülvemaradás által való vok-

solást, 's ennek is csak a' lévén a' resultátuma, a' mi az elsőnek, ekkor még rettentesebben kezdtek sokak kívánni, hogy egygyenként és névszerént való voksolást rendeljen az előlülő, mert (így kiáltoztak némelyek) setét van a' szalában, nem lehet jól látni, hogy ki áll-fenn, ki ül? Még a' karból is, a' hol a' nézők ülnek, kiáltották, hogy melyik részen legyen a' többség. Az előlülő semmit nem tehetett. — *Bellart* felkiáltott: Előlülő ur, lásson hozzá kötelességéhez! — Ilyen kiáltozások között egyszer csak felállottak ülőhelyeikről mind azok, kik az előlülőnek jobbjára felőlpadokon ültek (ezek azok, a' kik *Ultrák*nek lenni tartatnak), 's kimentek a' szalából. — *Bourdounaye*, *Ambrujeac*, és *Chalabre*, egyszer mind az oratori szék felé futván, így kiáltoztak: A' gyűlésnek nints telyes száma; nintsen jussa a' voksolásra; protestállok az ő végzése ellen! . . . Hijába parantsolta az előlülő a' rendnek megtartását! hijába tsengetett; nem tehetett egyebet, hanem felállván a' kalapját a' fejére nyomta, 's az ülést, mint a' kamara' régulái, az ilyen rendeletlen esetekre nézve meghatározták, egy oráig félbe szakasztotta. E' történt estvéli öt orakor. . . .

Az ülés hat órakor ismét elkezdődött, hanem azon a' jobb kézfelől való oldalon, melyről feljebb emlékezünk, a' padok mind üresen valának: hanem annyin, a' mennyi arra kívántatik, hogy a' voksolásnak ereje lehessen (úgy mint 132 ten) tsakugyan voltak az egész szalában jelenlévő tagok. — Az előlülő azonközben mondotta, hogy talám nem lesznek elegendő számmal? *Bellart* felkiáltott, hogy elegenden vannak. — Sokan így kiáltoztak: A' kamara' egész száma 236 tagokból áll; a' tsupa többséget pedig 119 tagok teszik; itt pedig mi most 132-ten vagyunk jelen; tehát többen vagyunk, mint a' tsupa megkívántató többség, 's azonnal hozzá akartak a' voksoláshoz fogatni. Hanem *Serre* nevű tag az oratori székbe felmenvén, azt kívánta, hogy

halgassák-meg. Elő adta legkissebb részrehajlás nélkül, legnagyobb mértékletességgel és böltsséggel, hogy ő attól, hogy azt a' meghasonlást, melly magát ezen kamarának tagjai között ezen lármás ülésben kímútatta, nem tsak hogy nagyobbra éleszteni de tsak helybe hagyni is akarná, igen távol lévén, úgy itél, hogy; mivel a' vélekedés' külömbféleségének szabadnak kell lenni, tehát illendő leszen azokat az ő képviselő társait is meghalgatni, a' kik kevéssel ezelőtt a' szalából kimentek, annyival is inkább, minthogy ezen dologban a' Minister (*Lainé*) is egy beszédet tartván, beszédjét azon tagok ellen intézte vala, a' kik ezen ülést már most ide hagyták: melyre nézve ő jóvallja, hogy ezen ülést most félbe szakasztván, folytatását a' következő ülésre tegyék által. Mellyet mások is helybe hagyván, az ülésnek félbeszakasztatása megerössítettett: hanem Minister *Lainé* mind e' mellett is hathatósan meghívta a' kamarát, hogy el nem kell felejtteni meghatározott módon beírni a' jegyző könyvbe azt, hogy ezen kamara olyan bölt volt, hogy a' tanátskozást más napra által tette, noha egészen telyes számmal volt is arra, hogy a' kérdésben forgott tárgyat elvégezhesse.

A' következett napon telyes számmal jelen voltak a' kamara' tagjai, 's legkissebb rendetlenség nélkül mindenek elő mondták vélekedéseiket, a' kiknek tettett. A' Ministerek közzül is jelen voltak, Hertzeg *Richelieu*, Hertzeg *Feltre*, és *Lainé*. A' beszélgetések többek és hosszabbak voltak, mint sem hogy mind elő lehetne azokat hordani. Hanem végezetre voksolásra kerülvén a' kérdés, a' voksolóknak nagy többsége által meghatározottatott a' biztosság' vélekedése, a' melly kevés szókkal és világos értelme szerént ennyit teszen, hogy a' Követek' kamarája nem elegyíti belé magát a' *Robert* Familia' ügyibe; vagy más szókkal: nem veszi-fel a' *Robert*' leányaszszony' kérvő levelét.

Kevés napokkal ezelőtt ugyan ezen ké-
rő levelet a' *Pairck*' kamarájába is beadta
vala ez a' leányzó: de ott is jónak talál-
ták azt fel nem venni.

Nagy Britannia.

Egy *Anglus* tisztekből álló katona ítél-
őszék Frantziaországban *Cambray* városá-
ban, a' múlt Sept. 23-dikától fogva 26-di-
káig, törvényes tanácsot tartott a' 12-dik
Huszár Regementbeli *Stanhope* nevű Had-
nagy ellen, 's végre oly ítéletet mondott
réa, hogy az *Anglus Király*' szolgálatjából
elűzettesek. A' bűne, mellyért megítél-
tetett a' volt, hogy égy más valakivel ösz-
sze beszélvén, *Beauchamp* nevű Lordot réa
vették, hogy avassa magát vélek vala-
melly vakmerő szerentsejátékba, melyre ez
magat réa vétetni engedvén, *Stanhope* 8000,
a' másik személy pedig 7000 font Sterlin-
get (égygyütt valami 150 ezer forintokból
álló summát) nyertek el tőlle.

A' mostani beteg elméjű *Anglus Ki-
rály*rol III-dik Györgyről azt jegyzik-meg,
hogy azolta, hogy a' Normannusok ezt az
Országot elfoglalták, egy Király' uralkodá-
sának ideje sem tartott oly sokáig, mint
az övé, még a' III-dik *Henriké* sem.

A' *Bristol*i híres Orátor *Hunt*, ki a'
minapi *Spa Fieldi* gyűlésen a' kortsma' ab-
lakából oly lármásan orátorkoda, tsakugyan
audientziát nyere a' belső dolgokra ügyelő
Ministernél Lord *Sidmouth*nál, 's által adá
néki a' *Spa-Fieldi* népgyűlés' kérő levelét,
oly kérelemmel, hogy a' Minister adja be
azt a' Régens Princeznek. A' nevezett Mi-
nister be adta ezen kérő levelet, és *Hunt*
már Nov. 21-dikén választ is kapott vala a'
Ministertől; a' melyhez képpent közönsége-
sen kihirdettette *Hunt*; hogy ő mind azok-
rol a' dolgokrol, a' mellyek az utóbbi gyű-
léstől fogva történtek, a' December' 2-di-
kán, hasonlóképpen a' *Spa Fieldi* nevű me-
zón tartandó gyűlésben, számot adni akar
a' népnek; melyre nézve, mint ő reménli,
az a' gyűlés igen népes fog lenni.

Angliába *Brighton*ba egy oly em-
ber érkezett haza a' Lord *Exmouth* expedi-
tziójától után az *Algiriai* fogságból, a' ki
abban 26 esztendőktől fogva rabszolgásko-
dott. Nagyon megváltozva találta jószágait.
Három darab földjeit adták el az alatt; mel-
lyeken néhány új házak állanak most; sőt
a' Régens Princez' mulató házának egy szeg-
lete is erre van építetve. Ő törvényesen
kivánnya vissza a' maga volt vagyonait, 's
kivánsága által nem kevés zűrzavart okoz.

A' belső dolgokra ügyelő Minister Lord
Sidmouth a' Londoni Lordmájorra, azért,
hogy a' maga minapi pompázását a' *West-
minsteri* utzákon hintóban és nem a' *Them-
se* vizén tartotta mint eddig szokásban volt,
réa irván, kedvetlen levelezés támadott
köztök.

Mennyire néki vadúltak Angliában né-
mely emberek a' Fabrikák' alkotmányainak
öszszerontásához, megítélhetni ezen egy
példából, hogy *Leicesterben* egy fiatal em-
ber, a' ki egy időtől fogva ezen városban
Gumley Richard nevű Fabrikásnál dolgo-
zott, megmérgeződven egy vas rudat vett
a' kezibe 's egy éjtzaka az ura Fabrikájába
egyedül bemenvén, öszsze tördelt ott vagy
hat szövő széket. Most ítélőszék' eleibe
állították.

Egy *Anglus* újságíró arról emlékeztvén,
hogy a' Prussiai nagy hírű és tudományú
Humboldt ahoz készül, hogy már most Nap-
keleti Indiába vévén útját, 's ezt is bejár-
ván, a' tudományos világot itt tejendő mi-
neralogiai gyűjteményei 's tapasztalásai ál-
tal, innét is gazdagítsa, azt jegyzi-meg, hogy
ott, az ő ítélete szerént tsak az ő hazája'
fiainak az *Anglusok*nak illene 's kellene e-
féle utazásokat tenni.

Szent Ilonáról így irtak Sept. 14-dik
napján: — "Ez a' sziget sok kárt vall a'
Státusok' fogolyemberének ittléte miatt.
Itt most tsak az *Anglus Király*' 's a' Nap-
keleti Indiai *Anglus kereskedő társaság*'
hajóit lehet látni. Ugyan ritkán engedő-
dik-meg vagy égy idegen hajónak az itt va-

ló megállapodás, az is csak egy battria mellett vasmatkákön, *Amérikai* hajónak így sem, egynek is. *Bonaparte*, mint mondják még mind dohog (bekételemekedik), és hogy négy levéloldalt beirt az ellen való panaszokkodással, hogy mint foglyot úgy tartják; panaszait az Európai Udvarokhoz intézte, 's mint ezt is csak mondják, a' *Termagant* nevű hajón küldötte-el ide. *Hadson Lowe* még máig sem barátja, kiről azt mondják, hogy éppen jó Kormányozó oda; nem engedi telyességgel, hogy csak egy lépést is tegyen a' meghatározott líneán kívül *Bonaparte*. *Bertrand*, addig míg a' *Longwoodi* ház egészszen el nem készül, még *Huttsgatéban* lakik: hanem a' Kormányozó' engedelmé nélkül, hozzá sem szabad senkinek menni. A' *Bonapartéval* 's hozzátartozókkal való közösülés olyan, mint ha egészszen megtiltatott volna. A' sziget úgy körül van vétetve olázkodó 's mindenfele vigyázó hajókkal, és strázsákkal, hogy az onnét való elszökést tsupa lehetetlenségnek kell tartani.

B e t s.

E' hónap' 6-dik napján (pénteken) dél előtt 12 orafelé, nagy pompa vala az Udvarnál. Az Alsó Austriai Rendek a' magok Marschaljok Gróf *Dietrichstein* által vezetvén, közönséges audientziára botsáttattak Urunk és Aszszonyunk ő Cs. K. Felségekhez, a' véghez ment Felséges Házassághoz való pompás szerentseltető tiszteletnek megtételére.

A' Rendek' Marschalja, a' Rendeknek erre kirendelt Követjei 's az Uri és Ritteri Státusnak számos tagjai, minnyájan gála hintokban 's forma ruhás tselédjeik hintoik előtt menvén, bementek a' Burgba a' Cs. K. Udvarhoz. Elöttök, egy Cs. K. Lovag, egy Cs. K. Lovas tsapat, 's egy Cs. K. Lovas Udvari Fourier, mentek.

Megérkezvén az Udvarhoz, itt a' külső szálából Fő Camerarius Gróf *Wröna* Ur által a' másodikba bekisértettek 's ő Felse-

geknél bejelentettek, a' kik ezen Követséget a' Titkos Tanátsosi szobában a' thrónus előtt fogadták, jobb felől a' Fő Camerarius, a' testörző seregek' Kapitányaik 's a' Császár ő Felsége General-Adjutánsa, balfelől pedig a' Fő Udvarimesterné Gróf *Lazanszkyne*, Fő Udvarimester Gróf *Wurbrand*, 's a' Császárné ő Felsége' 6 palotás Dámái udvarlottak.

Az Ország' Marschalja egy, az ő Cs. Felsége eránt való szeretetet hüséget, és tiszteletet kifejéz, ő gyökeresbeszédet intézvén ő Felségéhez abban az ország' szerentseltető kívánságait kifejezte. Erre ő Felsége kegyes kifejezésekkel felelni, 's a' Rendeket a' maga atyáskodó kegyelmessége és kegyessége felől bizonyosokká tenni méltoztatott.

Azután Császárné ő Felségéhez fordúlván a' Marschal, ő Felségét is hasonló beszéd által tisztelete, ezen igen alázatos kérelmet is hozzá tévén beszédéhez, hogy a' régi időktől fogva szokásban lévő házassági ajándékot, mellyet az idevaló Fejedelmi Érsek egy ezüstös kék könyvben benyujtott, kegyesen és kegyelmesen elfogadni méltoztasson. Császárne ő Felsége ezen szerentseltető tisztelet-tételt 's ajándékot a' Rendektől kegyesen elfogadni, 's őket a' maga kegyelmessége felől kegyes szovakkal bizonyossá tenni méltoztatott, melly után az egész Követség kijöven, az ország-házához az előbbeni rendel vissza tért. Ezen pompázás alatt a' Darabont (lántsás, gyalog), a' Magyar Nemes 's Német, Lovas, testörző seregek tették a' parádés szolgálatot.

Elegyes dolgok.

Meg határozva írják a' *Londoni* levelek, hogy a' *Bonaparténak* határoztatva volt 20,000 font Sterlingek, 8000-re szállittattak-le.

Rio Janeiróban oly reménség volt, hogy olyan Dékretum fog minden orán kihirdettetni, melly által *Brasiliában* minden valláson lévőeknek, egyenlő jusok adattanak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Magyar Penzios Institutum, Méltós. Latinovics János Ur, a' Királyi Helytartó Tanács Cancelláriájának Directora, Sz. István Apostoli Király Rendjének Vitéze, agymint ezen Intézet Praesese' előlülése alatt a' közelítő 1817-dik esztendő Jánarius 12-dik napján fogja tartani szokott félesztendei üléseit. Mellyre nézve ezenel kinek kinek jelentetik, hogy, ha ezen Intézetbe, melly a' Tisztviselőkre, 's kiváltképen Özvegyeikre és Árváikra nézve olly szép segedelmet nyújt, még Julius 1. napjától fogva 1816. bevétetni kívánnának, magokat Frankóztott Irásaikban az Intézet Deputatiójánál a' fellebb megjegyzett Jan. 12-dike előtt jelentsék: külömben, ha az akkori ülések után érkezendének Kérelem Leveleik, tsak fél esztendővel későbbre fognak felvétethetni. —

Mivel Ő Felsége kegyelmesen azt végezte, hogy a' Pesti Universitásnál a' Facultások Directorai ismét behozattassanak, 's ennek következésül már az Orvosi Karhoz T. Pfisterer András Urat, Tsászári Királyi Tanácsost, Magyar Ország Fő Orvosát, és a' Királyi Helytartó Tanátsnál a' Tudománybeli Commissio Assessorát Directornak kinevezte, Nagy Méltóságú Ürményi József Ország Bírása Ő Exciája, mint az Universitas Praesese, az újonnan nevezetett Director Urat Dec. 1. napján az Orvosi Karnak tellyes gyűlésében hivataljába bévezette. Ezen alkalmatosságal a' Praeses

Ur Ő Exja az Orvosi Tudomány fontosságáról ékes beszédet tartott, mellyre a' Facultás nevében T. Leuhossek Mihály Dékán Ur felelt; végre mind a' Praeses Ur Ő Exjához, mind az Orvosi Karhoz az új Director Ur báláló, és magát ajánló beszédet tartott. —

H i r a d á s.

Az alábbirt, Felséges helybehagyással közönségesen hírül adja a' maga pártfogóinak és barátjainak, hogy egy Berlinben az 1815-dik esztendő Juniusának 20-dik napján költ Kabinéti irásszerént, néki, az ő mesterségi szorgalmatosságának buzdítására, Prussus Király Ő Felsége a' maga különös kegyességéből és kegyelmességéből, egy megtiszteltetési polgári, arany, füles és pántlikás, pénzt (medalliat) küldött légyen. —

Továbbá azt is jelenti ugyan ő, hogy a' maga addig való lakását a' városban az úgynevezett *Tiefen Graben*ből, a' 166 számú házból, a' *Graben* mellett az úgynevezett *Schlossergaeszchen*ben lévő, 635 számú háznak 2-dik emeletébe, által tette légyen, és magát mindeneknek, minden magyar ruházatok' készítettése által való legpontosabb és tsinosabb szolgálatjára, ajánlja.

Horváth György

Polgári Magyar Köntöstsínáló.

Dec. 10-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 356 5/8 forintot,
— egy Császári aranyért. — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr.
Dec. 11-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 358 — forintot,
— egy Császári aranyért — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért 15 fl. 57 krt.
Dec. 12-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 358 2/3 forintot,
— egy Császári aranyért — fl. — kr. — egy Hollandus Aranyért — fl. — krt. adtak.